

Zmeny v skúšobných pravidlách **Obedience** od 1. 1. 2012

Pracovná komisia Obedience FCI v roku 2010 navrhla zmeny v medzinárodných pravidlách pre triedu OB3. Podstatne a menil cvik 4 – odloženie počas chôdze do polohy stoj, sadni a ľahni vo štvorci. Okrem toho bolo aktualizované hodnotenie niektorých cvikov a všeobecná časť. Zmeny v pravidlách FCI pre triedu OB3 boli schválené Generálnym výborom dňa 24. 2. 2010 na zasadaní v Madride s účinnosťou od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2015. Slovensko zapracovalo novelu do svojich postupov vykonávania a hodnotenia cvikov v plnom znení.

Od roku 2009 pracovná skupina Obedience FCI zahájila práce na medzinárodných pravidlách pre triedy OB1 a OB2 s cieľom harmonizovať postupy a podporiť tak súťaženie národov za hranicami domovskej krajiny. Tieto pravidlá boli schválené Generálnym výborom FCI v dňoch 13. a 14. 4. 2011 na zasadaní v Ríme, s účinnosťou od 1. 1. 2012. Bolo prezentované, že prijatie medzinárodných pravidiel OB1 a OB2 od roku 2012 na národnej úrovni je dobrovoľné, vzhľadom na vnútorné podmienky rozvoja Obedience v konkrétnom štáte. Tzn., že členský štát FCI sa môže rozhodnúť, či prijme medzinárodné pravidlá OB1 a OB2 od 1. 1. 2012 alebo neskôr. Ak by ich neprijal, naďalej môže postupovať podľa svojich národných predpisov, avšak skúšky a preteky v triede OB3 na medzinárodnej úrovni musia prebiehať podľa usmernení FCI. Odporúča sa, aby si každá krajina zostavila relevantné postupy pre triedu OB začiatočníkov.

Na zasadaní pracovnej komisie Obedience FCI v auguste 2010 niektoré členské krajiny FCI potvrdili, že nové pravidlá pre triedy OB1 a OB2 na národnej úrovni prijímú až po roku 2014, alebo neskôr. Ide najmä o štáty Škandinávie, ktoré majú širokú základňu Obedience. V každom prípade je povinnosťou každej krajiny registrovanej v FCI, po prijatí medzinárodnej triedy OB1 a OB2, dopracovať všeobecnú časť v tých pasážach skúšobného poriadku, kde to medzinárodné pravidlá vyžadujú tak, aby nebola v rozpore s národnými predpismi a zvyklosťami štátu. Dopracované časti musia byť zverejnené na národných stránkach.

Nové pravidlá Obedience platné v Slovenskej republike boli vypracované v súlade so schválenými medzinárodnými pravidlami FCI pre triedy OB1, OB2 a OB3. Triedu OBZ sme adekvátne prispôbili tak, aby metodicky nadväzovala na vyššie triedy. Nový skúšobný poriadok bol schválený Prezidiom Zväzu športovej kynológie SR dňa 11. 11. 2011 a je platný od 1. 1. 2012.

Skúšobný poriadok poslušnosti „Obedience“ v SR – zmeny a doplnenia od 1. 1. 2012.

Do všeobecnej časti bola zapracovaná základná podmienka, a to že výsledky zo skúšky Obedience budú uznané iba vtedy, ak boli dosiahnuté na oficiálnej akcii Obedience, o ktorú požiadala a organizuje ju ktorákoľvek členská organizácia ZŠK SR. Každá takáto akcia musí byť vopred odsúhlasená ZŠK SR. Informácie o pripravovanej akcii ako aj podmienky účasti a organizačné pokyny musia byť ešte pred uzávierkou zverejnené na národnej stránke www.dog-obedience.sk.

Veková hranica účasti psov bola stanovená pre triedu OBZ na 9 mesiacov, hranica pre triedy OB1 a OB2 sa posunula z 12 a 14 mesiacov na 10 mesiacov a do triedy OB3 môžu nastúpiť psy, ktoré dosiahli v deň preteku vek 15 mesiacov a staršie.

Veľmi dôležitým rozšírením skúšobného poriadku sú časti pojednávajúce o agresivite a trestaní psov počas akcie. Kľúčovou definíciou Obedience je dobrý vzájomný vzťah psa a psovoda, ochota psa radostne predvádzať cviky a správať sa primerane voči ostatným psom a ľuďom. Psovod nesmie na psa kričať, nesmie ho trestať, nesmie používať donucovacie prostriedky (napr. ostnatý obojok) počas celej akcie, tzn. na cvičebnej ploche, ale ani mimo nej. Každé trestanie psa alebo neprimerané chovanie psovoda voči psovi je penalizované okamžitou diskvalifikáciou.

Na druhej strane psovod nesmie psa počas cvičenia neprimerane chváliť, alebo mu prejavovať iné známky povzbudzovania. Taktiež pes nesmie prejavovať prehnané známky nadšenia (štekanie, vyskakovanie a pod.). Nevhodné správanie psa aj psovoda ovplyvňujú hodnotenie cviku 10 – celkový dojem. Ovládanie psa pomocou obojku a dotýkanie sa psa na cvičebnej ploche je neprípustné.

Psy nesmú byť agresívne voči ostatným psom a ľuďom. Každý pes ktorý hryzie, pokúša sa uhryznúť, napáda, alebo pokúša sa napadnúť ľudí alebo iných psov, je rozhodcom okamžite diskvalifikovaný, pričom incident musí byť zaznamenaný do Potvrdenia o vykonanej skúške, do Výkonnostnej knižky psa a do Správy rozhodcu. Ak je akcia medzinárodná, informácia o incidente musí byť zaslaná aj klubu, ktorý penalizovanú dvojicu delegoval a tiež organizátorovi v krajine usporiadateľa.

Stanovila sa základná podmienka pre rozhodcov. Rozhodcovia Obedience musia byť dostatočne školení na to, aby boli spôsobilí posudzovať pretekárov pri vykonávaní cvikov Obedience. Každý rozhodca musí byť držiteľom platnej licencie, ktorú vydáva ZŠK SR na základe úspešne absolvovaných testov. Boli určené podmienky zotrvania a prestupov medzi triedami, ktoré si každá krajina určuje sama, vzhľadom na históriu, podmienky a úroveň rozvoja Obedience v štáte. Z tohto dôvodu môžu existovať rozdiely pre účasť na národných a medzinárodných akciách Obedience. Slovenské skúšobné pravidlá stanovujú podmienky takto: ak už raz pes úspešne absolvoval skúšku v určitej

triede, nemôže viac súťažiť v nižšej triede, ale skúšky v tej istej triede môže vykonávať opakovane. Do vyššej triedy môže pes prestúpiť iba ak má úspešne absolvovanú bezprostredne nižšiu triedu.

Mnohí psovodi, ktorí sa pripravujú na skúšky, podceňujú čítanie všeobecnej časti, pritom vo všeobecných pravidlách sú uvedené niektoré podstatné skutočnosti predvedenia a hodnotenia cvikov. V nových pravidlách nie je každý konkrétny cvik rozpísaný detailne, tak ako sme boli zvyknutí z predošlých pravidiel. Aj preto je dôležité čítať celý skúšobný poriadok komplexne. Napr. dôležitou informáciou vo všeobecnej časti je, že **ak nie je uvedené inak**, psovod vykonáva jednotlivé časti cviku len na pokyny stewarda. Tzn. pre vykonanie všetkých fáz cviku psovod čaká vždy na pokyn stewarda, aby mohol dať psovi povel na vykonanie určitej činnosti. Psovod nesmie vedome predlžovať prestávky medzi cvikmi, alebo začiatok cvičenia. Musí ovládať skúšobný poriadok a predvedenie cvikov. Po ukončení jedného cviku nesmie vedome odďaľovať začiatok ďalšieho cviku. Psovod môže použiť vôdzku iba v OBZ a OB1 v momente, keď vstupuje so psom na cvičebnú plochu, v OBZ aj pri cviku chôdza. Definované sú postupy v prípadoch, kedy pes opustí psovoda alebo sa vyvenčí počas cvičenia.

Najpodstatnejšou zmenou v časti B – Predvedenie a hodnotenie cvikov je, že súbory pre jednotlivé triedy nie sú totožné, tak ako to bolo v skúšobnom poriadku, ktorý platil do 31. 12. 2011. V predošlých pravidlách sa cviky jednotlivých tried odlišovali iba náročnosťou predvedenia konkrétneho cviku, pričom sa jeho základná podstata nemenila. Privolanie bolo stále privolanie, aj keď pre triedu OB3 bol cvik obohatený ďalšími prvkami (medzizastavenia). V nových pravidlách sú náplne tried z hľadiska druhu a poradia cvikov odlišné, odlišné sú aj koeficienty pre rovnaký cvik. Taktiež sa mení aj maximálna výška dosiahnutých bodov v triedach OBZ, OB1 a OB2.

Do medzinárodných pravidiel FCI pre triedu OB1 nebol zaradený cvik pachové práce a aportovanie, z toho dôvodu nemohol byť zaradený ani do dobrovoľnej triedy OBZ. Novinkou je cvik celkový dojem, ktorý je zaradený do všetkých tried, okrem OB3. Počet získaných bodov je ovplyvnený posúdením celkového dojmu dvojice, najmä ochotou psa vykonávať cviky, presnosť a precíznosť predvedenia, ako aj prirodzený pohyb psovoda aj psa. Dvojica by mala predviesť vzájomnú radosť a potešenie zo spoločnej práce a dobré športové správanie. Hodnotí sa správanie pred a počas cvikov. Celkový dojem ovplyvňujú momenty, kedy sa pes dostane mimo kontroly psovoda, opustí cvičebnú plochu, alebo sa na cvičebnej ploche vyvenčí.

V cviku privolanie so skokom cez prekážku (OB1) psovod odchádza od sediaceho psa na druhú stranu prekážky, pričom ju musí obísť, nesmie ju prekročiť.

Zmena v cviku aport s určením smeru v triede OB2 nastáva v tom, že pes nie je vyslaný ku kuželu, ale odvedený psovodom, ktorý psa umiestni pri kuželi a potom sa vracia späť do východiskového bodu, odtiaľ vysielala psa aportovať ľavú alebo pravú činku.

V OB2 sa psovod môže rozhodnúť, či pes bude cez prekážku aportovať drevený alebo kovový aport.

Pre cviky, pri ktorých sa odhadzuje aportovacia činka je veľmi dôležité, aby sa psovodi naučili správne činku odhodiť. Činka musí byť odhodená dostatočne ďaleko. Ak je aport odhodený na nevyhovujúce miesto, alebo príliš blízko, rozhodca zvyčajne nariadi opakovať pokus, avšak tento je už penalizovaný stratou 2 body. Druhé neúspešné odhodenie cvik končí s nulou.

Odloženie psa počas chôdze sa v každej triede predvádza na určenej trase, nie okolo štvorca, ako sme boli doteraz zvyknutí.

Skupinové cviky sa predvádzajú tak, že psovod je mimo dohľad psa, okrem skupinových cvikov OBZ a odloženia v sede v OB2.

Klub športovej kynológie a Obedience bude aj v roku 2012 pokračovať v rozvoji a podpore Obedience na Slovensku. KŠKO opäť naplánoval niekoľko akcií, ktoré si už v minulosti získali svojich priaznivcov. Po štvrtý raz organizuje Majstrovstvá Slovenskej republiky v Obedience a bude pokračovať v tradícii usporiadania Ligy Obedience. Všetky akcie Obedience budú prebiehať v intenciách nového skúšobného poriadku. Podrobné informácie budú pribežne zverejňované na stránkach www.dog-obedience.sk a www.ksko.sk.

Do nového roka 2012 Vám všetkým želám veľa zdravia, lásky, športového šťastia a osobných úspechov.

Ingrid Tkáčová